

Evrovinjeta III - internalizacija zunanjih stroškov napreduje počasi

Evropski parlament in Svet ministrov Evropske unije bosta razpravljala v prvem branju o reviziji besedila „direktive o evrovinjetah“, ki je zakonska podlaga za cestne pristojbine za težka tovorna vozila. Komisija EU je predlog predložila poleti 2008, odbor EU za promet pa je o njem odločal 11. februarja 2009.

Majhen korak do realnih stroškov
© PIXELIO / Rainer Sturm

Pri tem je bil glede realnih stroškov z ozirom na število glasov konservativcev (32 za in 14 proti) storjen majhen napredek. Vendar pa bo treba predlog do 10. marca 2009, ko bo predložen v odločanje, zlasti z alpskega vidika izboljšati še v marsikateri točki.

Obor EU za promet predlaga nekaj pomembnih sprememb: poleg stroškov infrastrukture so sedaj vključeni tudi t. i. zunanji stroški (za onesnaževanje zraka in hrup). Cestnino morajo plačati tudi vozila od 3,5 t dalje, izjeme so odpravljene. Višje

cestne pristojbine na gorskih območjih, ki so dovoljene že danes, se morajo odslej uporabljati namensko, tj. za spodbujanje trajnostne mobilnosti. Poleg tega je bila sprejeta odločitev, da sme razlika v višini pristojbine znašati do 500 odstotkov glede na čas, ko je obremenitev s prometom višja oz. nižja.

Seznam negativnih odločitev pa je daljši in usodnejši, saj se stroški, ki nastajajo zaradi podnebnih sprememb in nesreč, okrnjene pokrajine in odvisnosti od nafte, ne zaračunavajo. Zaračunavanje stroškov, ki jih povzročajo zastoji, pa je možno le v primeru, če so v to vključena tudi osebna vozila in če so bile o tem predhodno predložene ustrezne izčrpne študije. Zgornja meja za dovoljene zunanje pristojbine je poleg tega zelo nizka in še zelo daleč od dejanskih stroškov. In še ena pomanjkljivost: od prihodkov bo imel korist zlasti cestni promet, zavrnjena pa je bila tudi predlagana posebna ureditev za Alpe (npr. odprava zgornje meje cestnin za alpsko območje).

Kljub minimalnemu napredku pa ni razloga, da bi obupali. Do odločilne razprave bo prišlo kmalu, poslanci, naklonjeni Alpam, pa nameravajo ponovno predložiti svoje predloge.

CIPRA je svoje zahteve v zvezi s tem že oblikovala v obliki osnovnega dokumenta, ki je dosegljivo na:

<http://www.cipra.org/de/alpmedia/positionen/97> (de/en). Več na:

<http://www.europarl.europa.eu/oeil/FindByProcnum.do?lang=2&procnum=COD/2008/0147> (en/fr), http://ec.europa.eu/transport/strategies/2008_greening_transport_en.htm (de/fr/it/en/sl)

Vsebina

Stran 1

Evrovinjeta III - internalizacija zunanjih stroškov napreduje počasi

Stran 2

140 mio. EUR za avstrijske tekoče vode

Brošura o 58 alpskih projektih

Nova komisija geografov in za geografje

Festivali: o filmu v Trentu in Berchtesgarnu, o knjigah v Trentu

Stran 3

Climate Star 2009

Mont Blanc v vlogi termometra

Povezovanje za varstvo tirolskega Inna

20 let Alpske pobude

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: 140 mio. EUR za avstrijske tekoče vode

Avstrijski okoljski minister Niki Berlakovich je prejšnji teden potrdil namero države, da 140 mio. EUR investira v dvig ekološke vrednosti tekočih voda.

Več na strani 3: Evropa: zaskrbljenost zaradi ekološkega kmetovanja

„Po kratki poti do varstva podnebja“ je moto, s katerim Zveza za podnebje že četrtič zapored vabi vsa evropska mesta in občine, da z zglednimi projekti na področju varstva podnebja kandidirajo za nagrado Climate Star.

140 mio. EUR za avstrijske tekoče vode

Avstrijski okoljski minister Niki Berlakovich je prejšnji teden potrdil namero države, da investira 140 mio. EUR v dvig ekološke vrednosti tekočih voda. S temi sredstvi bodo financirani ukrepi, ki naj bi za več kot 60 selitvenih ribjih vrst zagotovili prehodnost vodotokov. Ukrepi obsegajo gradnjo ribjih stez, odstranitev prečnih ovir in zadrževalnih bazenov pri hidroelektrarnah. V kriznih časih je finančna pomoč ravno tako pomembna kot ekologija, saj lahko po ocenah sprostijo 400 mio. EUR evrov investicij in ohranijo oz. ustvarijo 5000 delovnih mest.

Avstrijska okoljska krovna organizacija je ukrepe pozdravila. Vendar se lahko zgodi, da do leta 2015 več kot polovica vseh voda zaradi sedanjih hudih obremenitev ne bo dosegla ugodnega ekološkega stanja. Okoljska krovna organizacija upa na večjo finančno pomnoč, obenem pa priznava, da energetika, javni sektor in naravovarstvene in okoljske organizacije delujejo složno.

http://www.ots.at/presseaussendung.php?schluessel=OTS_20090220_OTSS0156&mabo=1 (de)

http://www.ots.at/presseaussendung.php?schluessel=OTS_20090220_OTSS0165&mabo=1 (de)

140 mio. EUR za gradnjo ribjih stez ipd.

© PIXELIO / poldy

Brošura o 58 alpskih projektih

Program za območje Alp v okviru pobude Interreg III B je potekal od 2000 do 2006. V tem času je 700 partnerjev iz 33 regij v praksi izpeljalo skupaj 58 projektov. V ta namen so bila zagotovljena sredstva v višini 120 mio. EUR.

Kaj se skriva za temi številkami, je razvidno iz bogato slikovno opremljene brošure Ustvarjamo povezave, ki predstavljajo Interregov program. Reportaže so razvrščene v različne vsebinske sklope: Narava – tveganje in kapital, Interregov natečaj Povezave za trajnostno gospodarstvo, Kakovost življenja – več poguma, da bi ostali doma in „Mobilnost – po meri človeka“. Brošura vsebuje različne informacije o že uresničenih projektih in obenem poziva zainteresirane, da predložijo projektne ideje za novo subvencijsko obdobje. Brošura, ki je na voljo v alpskih jeziki (fr, it, de) in angleščini, prinaša tudi izjave aktivistov iz alpskega prostora. Naročite jo lahko v papirnati obliki ali pa si jo presnamete z naslova <http://www.alpinespace.org/downloads.html?&L=2> (de/en/fr/it).

Izmenjava izkušenj in mednarodno sodelovanje – pomembna vidika pri mnogih projektih.

© Rolf Eberhardt

Nova komisija geografov in za geografe

Leta 2008 je bila na mednarodnem geografskem kongresu (IGS) v Tuniziji ustanovljena komisija Mountain Response to Global Change (kot naslednica Diversity in Mountain Systems), ki se bo tako kot njena predhodnica ukvarjala s posledicami globalnih podnebnih sprememb v gorah. Vpliv na gorska območja je zelo močan, saj se pričakuje, da bodo posledice tam še bolj izrazite. Poleg tega gorska območja številne kraje oskrbujejo z osnovnimi viri, npr. z vodo. Cilj komisije je pospeševati in spodbujati sodelovanje geografov na mednarodni ravni ter olajšati prenos znanja.

Spletna stran komisije je sicer še v izdelavi, si pa je že mogoče presneti njihov informacijski bilten. Prva okrožnica vsebuje predvsem predstavitev komisije. Poleg članov komisije so navedene tudi prireditve in povezave z različnimi partnerji in mrežami.

Več informacij: <http://www.giub.uni-bonn.de/igu-mountains.de> (en)

Festivali: o filmu v Trentu/I in Berchtesgadnu/D, o knjigah v Trentu

Od 21. aprila do 3. maja 2009 bo v Trentu potekal 57. filmski festival, na katerem se že od leta 1952 dalje vse vrsti okoli projekcije filmskega prikaza gorskega sveta in alpinizma. Fotografijam in literaturi je posvečena 22. mednarodna razstava gorskih knjig MontagnaLibri, ki je del filmskega festivala. Več informacij o obeh dogodkih na <http://www.trentofestival.it/> (it/en).

Od 19. do 25. marca 2009 bo potekal 11. festival gorniškega filma in fotografije v Berchtesgadnu v Nemčiji. „Berginale“, ki se bo lahko pohvalil s slovitimi gosti iz alpskega sveta in s prispevkom popularnega festivala Banff Mountain Festival, bo v dvehurnem filmskem potpuriju predstavil filme o gorskih športnih disciplinah, ki so bili nagajani v Banffu: <http://www.berginale.de/> (de), <http://www.banffmountainfilm.de/> (en)

Climate Star 2009

„Po kratki poti do varstva podnebja“ je moto, s katerim Zveza za podnebje že četrtrič zapored vabi vsa evropska mesta in občine, da z zglednimi projekti na področju varstva podnebja kandidirajo za nagrado Climate Star.

Zaželeni so predvsem primeri iz prakse, npr. varčevanje z energijo, raba lokalnih virov energije, toplotna izolacija ali proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije v regionalnem okolju. Tovrstni ukrepi pa ne pomenijo le varstva podnebja, temveč ustvarjajo delovna mesta in preprečujejo odliv sredstev za stroške energije iz domače regije. „Po kratki poti do varstva podnebja“ poleg tega vsebuje načrtovanje oz. trajnostno oblikovanje območja poselitve, ki naj združuje bivanje, delo, nakupovanje in prosti čas, za kar so najprimernejša sredstva prevoza kolo, peš hoja in vožnja z avtobusom. Moto se nanaša tako na blago, ki se proizvaja in trži v regiji, kot tudi na boljše sodelovanje med občino in državljani, ko skupaj razvijajo trajnostne rešitve in jih uresničujejo v praksi.

Rok za predložitev kandidature za Climate Star se bo iztekel 15. junija 2009.

Vir: <http://www.climate-star.org> (de, en)

Vsako drugo leto Zveza za podnebje vabi vse zainteresirane, da kandidirajo za nagrado Climate Star.

© Klima-Bündnis

Mont Blanc v vlogi termometra

proMont-Blanc je mednarodna organizacija, ki si prizadeva za uresničevanje varstva montblanškega pogorja na čezmejni ravni. V enem od projektov so tako oblikovali in nato preizkusili metodo, ki so jo poimenovali "Mont Blanc – termometer". Gre za vrsto kazalcev trajnostnega razvoja, na podlagi katerih je mogoče preverjati "zdravstveno" stanje Alp. Ta metoda naj bi nosilcem odločanja, društvom, akterjem v gospodarstvu in državljanom pomagala razumeti, kateri ukrepi prispevajo k trajnostnemu razvoju in kaj je treba korigirati.

Pilotni projekt in predloženo čezmejno sintetično poročilo z naslovom Mont Blanc v vlogi termometra sta bila opravljena zaradi podpore, ki so jo zagotovili Association for Conservation (EOG), WWF European Alpine Programm in organizaciji Grivel in Patagonia. Poročilo je na voljo v francoščini, prevedli pa naj bi ga še v druge jezike.

Vir in več informacij na <http://www.pro-mont-blanc.org/> (fr/de/it/en). Poročilo bo na spletu na voljo v naslednjih dneh.

„Termometer“ naj bi pripomogel k boljšemu mednarodnemu sodelovanju pri zavzemanju za trajnostni razvoj montblanškega območja.

© flickr / Daniele Sartori

Povezovanje za varstvo tirolskega Inna

Innsbruško javno komunalno podjetje namerava na tirolskem Innu v bližini Telfsa/A postaviti pretočno elektrarno, kar bo negativno vplivalo na ekološko občutljiv odsek reke, ki leži na posebnem zavarovanem območju poplavnega območja (mokrišča Mieminger und Rietzer Innauen). Moč elektrarne naj bi znašala 14 MW, kar je tik pod mejo, ki sicer zahteva obvezno izdelavo presoje vplivov na okolje – to pomeni, da nevladne organizacije, ki delujejo na naravovarstvenem področju, v postopku pridobitve dovoljenja za obratovanje ne morejo imeti statusa stranke.

Svoje nasprotovanje takim idejam je že izrazila Platforma za tirolski Inn, v kateri so združeni predstavniki WWF Avstrija, Avstrijske planinske zveze, Avstrijske zveze za varstvo narave, Tirolske ribiške zveze, Prijateljev narave Tirolska, BirdLife Tirolska in Innsbruške ribiške družbe.

Če bo projekt uresničen, bo to pomenilo uničenje zadnjega neokrnjenega odseka Inna, ki je pomemben vodotok tudi na nadregionalni ravni.

Več na <http://www.wwf.at/de/menu27/artikel961/?start=30> (de)

20 let Alpske pobude

Društvo Alpska pobuda si že dve desetletji prizadeva za zmanjšanje tovarnega prometa prek švicarskih Alp in zunaj njih ter za izvajanje ustavnega člena o varstvu Alp, ki so ga švicarski prebivalci sprejeli leta 1994.

15 let pozneje se zdi obračun dela društva nekako razdvojen. Alpska pobuda izvaja pritisk na švicarsko vlado, da bi z drugimi državami čim prej preko pogajanj dosegla sklenitev pogodbe o alpski tranzitni borzi ter z njeno pomočjo ciljno uporabila obstoječe instrumente preusmeritve tovarnega prometa na železnico. Do obdobja 2012/2013 naj bi s temi ukrepi letno število vozil zmanjšali na 650.000 tovornih vozil, kolikor jih danes prečka Alpe – tako namreč določa cilj o preusmeritvi tovarnega prometa. Alpska pobuda izkorišča svoj jubilej in vabi na praznovanje dvajsetletnice delovanja Alpske pobude, ki bo 9. in 10. maja v švicarskem kraju Flüelen.

Vir in več informacij: <http://www.alpeninitiative.ch/> (de/fr/it/en)

O tem in onem

Climate Action: energija za svet v preobratu

Lani decembra je Evropska komisija opredelila konkretne cilje strategije na področju energije in varstva podnebja do leta 2020. Cilje in ustrezne ukrepe je Komisija objavila na spletni strani platforme Climate Action. Poleg zmanjševanja toplogrednih plinov so v ospredju zlasti raba obnovljivih virov energije in večja energijska učinkovitost.

Vsebinsko dopolnjujejo še praktični nasveti za zmanjšanje emisij v gospodinjstvih in napotila glede pridobivanja subvencijskih sredstev EU za projekte na področju okolja in energije. Ne glede na to, ali gre za fizične osebe ali podjetja, bo obisk te spletne strani koristen za vse.

Vir: <http://ec.europa.eu/climateaction/> (de/en/fr/it)

Turizem v vlogi odrešenika?

„Regionalni razvoj obrobni območij s pomočjo turizma?“ se glasi naslov publikacije, ki je izšla pred kratkim. Na primeru projekta pohodniškega turizma Grande Traversata delle Alpi (GTA, Piemont/I) so bile natančneje analizirane možnosti za povečanje dodane vrednosti obrobni območij s pomočja turizma. Ali se turizem kot vodilna gospodarska veja splača glede na hudo konkurenco globalnega oglaševanja na svetovnem spletu in poznane strukturne šibkosti manjših turističnih podjetij? Če povzamemo ugotovitve raziskovalnega dela: potrebni so zunanji akterji, da bi lahko od znotraj turistično razvijali neko razvojno zapostavljeno območje. Več o tem v nemški publikaciji (v papirni obliki). Bibliografija: Vogt, L. (2008): Regionalentwicklung peripherer Räume mit Tourismus? Erlanger Geographische Arbeiten, ISBN 978-3-920405-99-5.

Protest proti termoelektrarni prihaja iz Alp

WWF in njegova graubündenska sekcija v Švici se borita proti načrtom, ki predvidevajo gradnjo termoelektrarne ob Severnem morju. Energetsko podjetje Rätia Energie, v katerem je kanton Graubünden udeležen s 46 odstotki, želi namreč v severnonemškem Brunsbüttlu investirati v novo termoelektrarno. WWF Graubünden se je uprl zastareli proizvodnji energije, ki je povezana z ogromnimi količinami izpustov CO₂, in razpisal peticijo, ki jo je medtem podpisalo že več kot tisoč ljudi, obenem pa od kantonalne vlade v Graubündnu zahteval, da kot velika delničarka družbe Rätia Energie uveljavi svoj vpliv in prepreči investiranje v termoelektrarne.

Več informacij na: <http://wwf-gr.webofsections.ch/index.php?id=3818> (de)

Prireditve

Predavanje Marjete Keršič Svetel: **Možnosti trajnostnega razvoja zavarovanih območij v alpskem prostoru**. 28.02.2009 ob 19. uri v Kulturnem domu v Gornjem Gradu. Delovni jezik: sl.

Več informacij na: alozij.gluk@zgs.gov.si

Okoljska čitalnica: **Okolje in promet v Sloveniji**. 03.03.2009. Delovni jezik: sl. Organizira: Okoljski center.

Več informacij na spletni strani: <http://www.okoljski-center.si/> (sl)

En.konferenca 009 »**Nova energetika ali tretja industrijska revolucija**«. Info Točka Okoljskega centra, Ljubljana/SI, 04.03.2009. Delovni jezik: sl. Organizira: energetika.net.

Več informacij na spletni strani: <http://www.energetika.net/> (sl)

Mednarodna konferenca: **Alpe v preobratu med tveganji in priložnostmi**. Chiavenna/I, Castasegna/CH, 29.-30. 5. 2009. Jeziki: de, it, en. Organizira: Rete Montagna - Alpine Network.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.alpinestudies.ch/veranstaltungen.html> (it/de/en)

15th International Symposium on Society and Resource Management.

Dunaj/A, 5.-8. 7. 2009. Jezik: en. Organizira: University of Natural Resources and Applied Life Sciences (BOKU).

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.issrm09.info/> (en)

Saj ni res, pa je...

Le kaj bi Darwin rekel na to? ...

Štirje mladi turisti so prišli na genialno idejo, da se s terenskim vozilom ponoči zapeljejo po smučiščih v Madonni di Campiglio (Trentino/I). Vožnja se je kmalu končala, saj je njihovo terensko vozilo obtičalo v snegu. Kaj pa sedaj? Brez obotavljanja so jim na pomoč takoj priskočili prijatelji s še enim džipom. Rezultat: še eno "zagozdeno" terensko vozilo na smučišču. Naslednje jutro je bila policija tista, ki je morala 4x4-junake skupaj z vozili in globo v višini 200 evrov spraviti nazaj v dolino. Eno vprašanje pa ostaja: če bi Darwin pred natanko 200 leti poznal te štiri pametnjakoviče, ali potem to ne bi bil nasprotni dokaz za njegovo evolucijsko teorijo?

Izvorna zgodba na

http://www.ladige.it/news/2008_lay_notizia_01.php?id_cat=4&id_news=17368 (it).